

СЛОВА З КОМПОНЕНТОМ *ЕЛЕКТРО-* В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

© Кочан І. М., 2018

У статті розглянуто слова з компонентом *електро-* в українській мові, простежено фіксацію таких лексем у лексикографічних працях різного часового зрізу, виявлено тематичні групи таких слів, їхня належність до різних наукових сфер, а також простежено динаміку змін семантичної структури – її звуження чи розширення – деяких термінів. Зіставлено такі слова з їхніми аналогами в інших слов'янських мовах.

Ключові слова: українська мова, міжнародний компонент, складні слова, терміни.

The article deals with the words with the *electro-* component in the Ukrainian language. Fixation of such tokens in lexicographic works of different time slices is traced. Thematic groups of such words are identified, their belonging to different scientific fields, and also tracing the dynamics of changes in the semantic structure - its narrowing or expansion – some terms. Such words are compared with their counterparts in other Slavic languages.

Keywords: Ukrainian language, international component, complex words, terms.

Окреслення проблеми. Компонент *електро-* вже давно став доволі продуктивним для творення слів як суто науково-технічної сфери (*електрокоагулятор, електротрал*), так і для слів, які тепер увійшли до активного вжитку кожного, бо пов'язані з найменуванням понять побутової сфери (*електроковдра, електрокавоварка*). Із розвитком науки і техніки, нині з'явилася низка нових слів із цим складником (*електромобіль, електрокалорифер*). Зазначмо, що в розмовній мові складник *електро-* часто опускають: (*електро*)*праска, (електро)кип'ятильник, (електро)нагрівач, (електро)будильник, (електро)лампа, (електро)холодильник* тощо. Слова з цим та подібними частинами вважають складними або композитами, хоча вони були в полі зору таких українських науковців як К. Горденська, Є. Карпіловська, Н. Клименко, [6; 8; 10]. Роль запозичень у творенні української технічної термінології висвітлювали також Л. Азарова, Л. Козак й інші [1; 11].

Мета статті: розглянути та схарактеризувати слова з цим компонентом в українській мові за фіксацією у словниках, значенням, динамічними процесами, продуктивністю, показати особливості таких слів у порівнянні з іншими слов'янськими.

Стан дослідження проблеми. Слова зі складником *електро-* в мові преси 50–70-х років досліджувала Л. В. Пацера. Вона зібрала 121 композит, а саме: *електрозагорожа, електрокавомолка, електрокардіостимулятор, електроконвектор, електрокопчення, електрокоц, електромашина, електро-млинок, електромопед, електронавантажувач, електроозброєність, електронідогрівач, електронідогонатирач, електроплавлення, електропунктура, електросамоскид, електросковорода, електрохолодильник, електрощуп* тощо [12, с. 44–49] і визначила тематичні групи таких слів. Серед них:

1. Назви приладів, пристроїв, механізмів, які поділено на підгрупи: а) назви цих понять у побуті (*електронідогрівач, електротабло*); б) назви електричних механізмів, використовуваних у промисловості (*електродомкрат, електротрал*); в) назви електричних приладів, застосовуваних у медицині (*електростимулятор, електрокоагулятор*); г) назви електричних музичних інструментів (*електрогітара, електроорган*); д) транспортні механізми з електричним приводом (*електробус, електромопед*).

2. Назви методів лікування та обстежень (*електронаркоз, електропунктура*);

3. Слова на позначення дій (*електроплавлення, електрокоагуляція*);

4. Слова на позначення осіб за професією: (*електрофізіолог, електрометалург*);
5. Вузкоспеціальні терміни (*електродіаліз, електродинаміка*);
6. Слова, що позначають абстрактні поняття (*електроозброєність, електроосмос*).

Усі ці слова дослідниця виявила на шпальтах радянських газет певного періоду «Правда», «Известия», «Неделя» та часописів «Здоровье», «Знание – сила», тобто дослідження проведено з позицій російської мови.

Окрім того, слово з компонентом *электро-* неводнораз вирізняли у своїх дисертаціях, де розглядали науково-технічні терміни, пошукувачі наукового ступеня кандидата філологічних наук Н. Ктитатрова Л. Харчук, Л. Томіліна (*електроакустика, електроанестезія, електробаланс, електродіаліз, електродуга, електроіскра, електрооптика, електросинтез, електрофотографія*) тощо.

Виклад основного матеріалу. «Словник іншомовних слів» містить довідку, що компонент *электро-* грецького походження (ήλεκτρον) і має первісне значення «бурштин» [14, с. 195]. Це перша частина складних слів, що відповідає слову *електричний* у значенні «такий, який діє за допомогою електрики». Напр.: *електроавтоматика, електроагрегат, електроапарат, електроапаратура, електровібратор, електроводокачка, електроводолікарня, електродіагностика, електро-механізм, електромашина, електроприлад, електроцентрль* тощо [16, т. 2, с. 468]. «Етимологічний словник...» також зазначає, що це перша частина термінів на зразок: *електроагрегат, електроапаратура, електровізок ...* тощо. Усього подає 56 слів. Словник дає також вказівку на те, що цей складник наявний в усіх слов'янських мовах, а запозичено його зі західноєвропейських мов та опосередковано пов'язано зі словом «електрика» [7, т. 2, с. 163]. Тут подано довідку, що слово *електрон* запозичено за посередництвом російської мови з французької, хоча створив його англійський науковець Стоуні 1891 року на основі грецького ήλεκτρον «янтар, сплав* золота і срібла» [там само, с. 163–164].

У словнику Г. Голоскевича є *електродинаміка, електроенергія, електроліт, електромагніт***, *електромагнетизм, електромонтер, електромотор, електрон, електроскоп, електротехнік, елек-тротехніка, електротехнічний* [5, с. 113].

Видання «Словника чужомовних слів» 1932 року зафіксувало слова: *електрогени, електрографія, електродинаміка, електродіагностика, електрокультура, електрокуція, електроліза, електроліт, електромагнет, електромагнетизм, електрометалюргія, електрометеор, електрометр, електромотор, електропунктура, електроскоп, електростатика, електротерапія, електротехнік, електротехніка, електротипія, електротон, електрофізіологія, електрофор, електрохемія* [2, с. 159]. Підкреслено слова наявні лише в цьому словнику. Вони позначають: *електрогени* – причини електричних рухів; *електрокультура* – 1) вирощування рослин за допомогою електричного світла; 2) заходи щодо підвищення врожайності через вплив електричних струмів на ґрунт; *електрокуція* – кара на горло електричним струмом, що застосовували в Північноамериканських Сполучених Штатах; *електрометеор* – атмосферне явище, викликане електрикою або що відбувається в супроводі електрики; *електропунктура* – спосіб лікування електрикою, коли електричний струм подають у тіло через тоненькі голки; *електрофізіологія* – частина фізіології, що досліджує впливи електрики на тваринні й рослинні організми (там само).

У «Словнику чужомовних слів» (1933) наведено такі слова: *електродинаміка, електродинамометр, електродіагностика, електроліза, електромагніт, електрометалюргія, електрометеор, електрометр, електромотор, електрооптика, електропунктура, електростатика, електротехнік, електротехніка, електротерапія, електрохемітипія, електрохімія* [15, с. 112–113].

«Кишеневий словник чужомовних слів...» (1937) подає слова *електроліза* – розклад хімічних сполук на складники; *електроаналіза* – розгляд складових частин*** якогось тіла при допомозі електролізи; *електромагнет* – залізо або криця (сталь), перетворені електричною струєю на магнет; *електротехнік* – фахівець, що працює в електрівні [9, с. 86].

* стоп – тут і далі – ред.

** електромагнет – тут і далі – ред.

*** складників – ред.

«Словник української мови» фіксує такі слова з цим МКК: *електробур, електровимірювальний, електровізок, електровоз, електровозний, електрод, електродвигун, електродинамічний, електродинамометр, електродоїлка, електродоїльний, електродоїння, електродриль, електроємність, електрозварення, електрозварка, електрозварний, електрозварник, електрозварниця, електрозварювальний, електрозварювання, електрозварювач, електроізолятор, електроізоляційний, електроінтегратор, електроіскровий, електрокар, електрокардіограма, електрокардіограф, електрокардіографічний, електрокардіографія, електролампа, електроламповий, електролікарня, електролікування, електролінія, електролітичний, електролітний, електролічильний, електролічильник, електролюмінесценція, електромагістраль, електромагнітний, електромашина, електромашинобудування, електромережа, електрометалургійний, електрометалургічний, електрометричний, електрометрія, електромеханізатор, електромеханізація, електромеханіка, електромеханічний, електромобіль, електромолотіння, електромолотьба, електромонтаж, електромонтажний, електромонтажник, електромотор, електронаркоз, електронасос, електронегативний, електроніка, електронний, електроннообчислювальний, електрообігрівання, електрообладнання, електроозброєність, електрооранка, електроорання, електрооснащеність, електропастух, електропередача, електропила, електропилка, електропилосос, електропідіймальний, електропіч, електроплуг, електропозитивний, електропоїзд, електропостачання, електропраска, електропривод, електропровід, електропровідний, електропровідність, електропроводка, електропрогравач, електропромисловість, електророзвідка, електророзвідування, електрорушійний, електросиловий, електросітка, електросон, електросталь, електростанція, електростатичний, електротеплиця, електротерапевтичний, електротермічний, електротермія, електротрактор, електроустановка, електроустаткування, електроутюг, електрофізіологія, електрохімік, електрохімічний, електрохірургія, електрошлаковий* (усього 137 слів) [16, т. 2, с. 468–473].

Зрозуміло, що не всі слова сьогодні є нормативними. Зокрема, такі лексеми, як: *електродоїлка, електронасос, електропилосос, електроустановка, електроутюг* викликають заперечення у фахівців і лінгвістів. У «Великому тлумачному словнику» ... вже є *електропраска*.

У «Словнику іншомовних слів» маємо такі лексеми з МКК *електро-*: *електроакустика, електроаналіз, електроанальгезія, електроарматура, електробус, електрогастрографія, електрогітара, електрографія, електродинамометр, електродіагностика, електродіаліз, електродомкрат, електроенергетика, електроенцефалограма, електроенцефалографія, електроерозія, електроізоляція, електрокалорифер, електрокар, електрокоагулятор, електрокоагуляція, електролізер, електроліти, електроманометр, електроміограма, електроміографія, електромотор, електронний, електронографія, електрооптика, електроорган, електроосмос, електросинтез, електростанція, електростимулятор, електростимуляція, електрострикція, електротабло, електротаксис, електроталь, електротельфер, електротинта, електротипія, електротон, електротрал, електрофакс, електрофізіологія, електрофільтр, електрофон, електрофорез, електрофтальмія, електрошок* (усього 80 слів) [15, с. 297–301].

Найбільшу кількість слів на *електро-* охопив «Російсько-український технічний словник» (323 слова). Крім зафіксованих у попередніх словниках, натрапляємо на лексеми: *електроагрегат, електроакустик, електроакустичний, електроапаратура, електроапарат, електробарабан, електробезпечність, електробезпечний, електробетон, електробритва, електробрудер, електробудильник, електробуріння, електробутовий, електровакуумметр, електровакуумний, електровалентність, електроверетено, електровироби, електровіялка, електроідривний, електровібратор, електровібрація, електровологомір, електроводокачка, електроводопостачання, електрозбудник, електрозбудний, електроводогонка, електроповітряний, електровозобудівний, електровозобудування, електрозапальник, електрозапарник, електрогенератор, електрогідростанція, електрогірлянда, електроглушіння, електрогравіметрія, електрограф, електрографітування, електрографія, електродетонатор, електродіаліз, електродолото, електродренаж, електродуга, електроємність, електродзвоник, електроенергія, електроефект, електрозв'язок, електрозмішувач, електроімпульс, електроінспекція, електроінструмент, електроінтегратор, електрокабель, електрокабельний, електрокамертон, електрокип'ятильник, електрокнопка, електрокомбайн, електро-*

контакт, електроконтактний, електрокопіювання, електрокотел, електрокран, електролебідка, електролічильник, електромагістраль, електромашинобудування, електроочисник, електромонтаж, електропатрон, електропередача, електроплита, електрорубанок, електросвердло, електрослюсар, електроопір, електроточило, електрострум, електроцех, електрошнур тощо [13, с. 637–640].

Неоднакові форми зафіксували у словах: *електроліт* (СУМ) – *електроліти* (СІС).

Слова з компонентом *електро-* позначають:

науки та їхні розділи: *електроакустика, електродинаміка, електрометалургія, електрометрія, електроніка, електрооптика, електростатика, електротехніка, електротермія, електрофізика, електрофізіологія, електрохімія*. Напр.: *електроакустика* – розділ прикладної акустики, де вивчають роботу перетворювачів електричних сигналів на механічні (акустичні) та навпаки; *електродинаміка* – розділ фізики, що вивчає закони руху і взаємодії електричних зарядів та явища, пов'язані з ними; *електрохімія* – розділ фізичної хімії, у якому вивчають зв'язок між електричними й фізичними процесами;

галузі народного господарства: *електроенергетика, електрометалургія, електропромисловість*. Напр.: *електроенергетика* – галузь енергетики, що охоплює генерацію, передавання й використання* електричної енергії; *електрометалургія* – галузь металургії, що використовує електроенергію для одержання металів і сплавів;

методи: *електроаналіз, електрогастрографія, електродіагностика, електроенцефалографія, електрокардіографія, електроміографія, електрофорез, електрошок* тощо. Напр.: *електрогастрографія* – метод функціонального** дослідження шлунка; *електроенцефалографія* – метод дослідження діяльності головного мозку; *електрокардіографія* – метод клінічного дослідження функціонального стану серця;

прилади, пристрої, механізми: *електродинамометр, електродомкрат, електроізоляція, електроінтегратор, електрокоагулятор, електрокардіограф, електролізер, електролічильник, електромагніт, електроманометр, електрометр, електростимулятор, електротрал, електрофільтр, електрофор* тощо. Напр.: *електродинамометр* – прилад для вимірювання потужності електричного струму; *електроізоляція* – технічний пристрій, що відокремлює провідник від навколишніх предметів; *електроінтегратор* – математична машина, призначена для розв'язування диференціальних рівнянь; *електролізер* – апарат для електролізу;

предмети побуту: *електробритва, електробудильник, електродзвоник, електрозапальник, електрокалорифер, електрокомбайн, електролампа, електролічильник, електропилка, електропилосос, електроніч, електроплита, електропраска* тощо. Напр.: *електрокалорифер* – прилад для нагрівання повітря теплом, виділюваним унаслідок припливу електричного струму; *електролампа* – освітлювальний прилад, який живиться електричною енергією; *електролічильник* – прилад, що обліковує витрачену електроенергію;

сукупності: *електроавтоматика, електрографія, електромагнетизм, електрообладнання, електросистема, електроустаткування*. Напр.: *електроавтоматика* – сукупність електричних пристроїв або систем керування технічними процесами, що діє без безпосередньої участі людини; *електрографія* – сукупність електричних і магнітних способів друкування (там само); *електромагнетизм* – сукупність магнітних явищ, що виникають від дії електричного струму та вчення про електромагнітні явища;

транспортні засоби та їхні частини: *електробус, електрокар, електромобіль, електропоїзд*. Напр.: *електробус* – автобус, двигун якого живиться електричним струмом від акумуляторних батарей; *електрокар* – візок з електричним двигуном, що живиться від акумуляторів (там само); *електромобіль* – автомобіль з електричним двигуном, що живиться струмом від встановлених на машині акумуляторів;

музичні інструменти: *електрогітара, електроорган, електрофон*. Напр.: *електрогітара* – гітара з електричним посилювачем звуку; *електроорган* – електромузичний інструмент, будовою і

* застосування – ред.

** функційних – тут і далі – ред.

звучанням подібний до органа (там само); *електрофон* – музичний інструмент, в якому звукові коливання струн сприймаються електричними адаптерами, підсилюються і передаються на динамік*;

процеси, дії: *електродіаліз, електронографія, електроенцефалографія, електроерозія, електроізоляція, електрокоагуляція, електрокардіографія, електролюмінесценція, електромеханізація, електромолотіння, електромолотьба, електростимуляція, електротаксис, електрофорез*. Напр.: *електродіаліз* – очищення колоїдних розчинів від домішок низькомолекулярних сполук унаслідок дифузії в електричному полі; *електроерозія* – руйнування провідника від діяння електричних струмів; *електроізоляція* – відокремлення провідника матеріалами з дуже великим електричним опором;

графічні зображення, рисунки, малюнки: *електроенцефалограма, електрокардіограма, електроміограма*. Напр.: *електроенцефалограма* – графічне зображення біоелектричних потенціалів головного мозку, зроблене електроенцефалографом *електрокардіограма* – графічне зображення електричних потенціалів, що виникають у серцевому м'язі під час його діяльності, зроблене електрокардіографом; *електроміограма* – запис біоелектричних потенціалів, що виникають у скелетних м'язах під час їх роботи;

осіб за фахом чи виконуваною роботою: *електрозварник, електрозварювач, електромеханізатор, електромеханік, електромонтажник, електромонтер, електротехнік, електрохімік*. Напр.: *електрозварник* – робітник, фахівець з електрозварювання; *електромонтер* – кваліфікований робітник, що займається електромонтажем лагодить електричне обладнання, устаткування; *електротехнік* – фахівець з електротехніки;

підприємства, установи, організації, приміщення: *електролікарня, електростанція, електротеплиця*. Напр.: *електролікарня* – лікарня, у якій лікують електричними явищами, процесами; *електростанція* – підприємство, де електричну енергію виробляють з інших видів енергії; *електротеплиця* – теплиця, яку обігрівають за допомогою електричної енергії;

речовини, матеріали: *електроізолятор, електроліт*. Напр.: *електроізолятор* – речовина з високим електричним опором; *електроліт* – хімічна речовина, яка є провідником електричного струму і розкладається при його проходженні;

ознаки, властивості, якості: *електровозний, електродинамічний, електрозварювальний, електроізоляційний, електроіскровий, електрокардіографічний, електромагнітний, електрометалургійний, електрометалургічний, електрометричний, електромеханічний, електромонтажний, електронегативний, електропозитивний, електрорушійний, електросиловий, електростатичний, електротехнічний, електрохімічний, електрошлаковий* тощо. Напр.: *електровозний* – стосовний до електровоза; *електродинамічний* – стосовний до руху і взаємодії електричних зарядів, оснований на цих явищах (там само); *електрошлаковий* – заснований на використанні розплавленого шлаку, крізь який проходить електричний струм як джерело нагрівання.

Полісемію зафіксовано в таких словах: *електрозварювання*: 1) зварювання металів за допомогою електричної енергії; 2) галузь науки, що вивчає зварювання металів за допомогою електричної енергії; *електромагнітний* – 1) прикм. до *електромагнетизм*; 2) прикметник до *електромагніт*; *електропередача* – 1) передавання електричної енергії на яку-небудь відстань; 2) сукупність пристроїв для передавання на яку-небудь відстань електричної енергії; *електрофорез* – 1) рух від дії електричного поля дисперсних твердих частинок, рідинних крапель або газових пухирців, завислих у рідинному або газоподібному** середовищі; 2) метод введення лікарських речовин в організм через неушкоджену шкіру за допомогою гальванічного*** струму.

Синтагматичні ряди утворюють лише окремі терміни: *електроліз* (внутрішній, розплаву, розплавлених солей****); *електроліт* (дифільний, індиферентний, іонний, іонопровідний*****, нейтраль-

* ... сприймають електричні адаптери, підсилюють і передають на динамік – ред.

** газівому – ред.

*** гальванічного – ред.

**** розтопу, розтоплених солей – ред.

***** йонний, йоннопровідний – ред.

ний, неорганічний, відпрацьований, сильний, слабкий, твердополімерний, твердий); *електролітичний* (водень, ключ), *~а* (теорія, ванна, деполяризація, дисоціація, поляризація, комірка), *~е* (виділення, окислення, відновлення, покриття, розчинення, рафінування), *електромагнітний*, *~а* (біологія), *~е* (поле); *електроніч* (індукційна, муфельна, шахтна), *електропровідність* (іонна, металева, молекулярна, напівпровідникова, гранична, питома, еквівалентна, електронна; металів, напівметалів, системи, електролітів); *електрохімічний* (аналіз, газоаналізатор, захист, метод, потенціал, ряд, синтез, спосіб, еквівалент), *~а* (швидкість, адсорбція, кінетика, корозія, обробка, пасивація, полімеризація, реакція), *~е* (окислення, відновлення, виробництво, розчинення, властивість, фторування, знищення).

Деякі терміни з в у з и л и своє значення. Порівняймо: *електрифікація* – 1) влаштування електричних двигунів і електричних стацій в якнайбільшій кількості місць по всій країні для найширшого вживання електричної енергії в усіх її галузях; 2) постачання електричної енергії [2, с. 159] і впровадження електричної енергії в промисловість, сільське господарство, транспорт, побут як основного виду енергії // переведення чого-небудь на електричну енергію [4, с. 259]. Відбулися і конкретизація, й осучаснення поняття. Окремі терміни р о з ш и р и л и своє значення: *електрометалургія* (добування металів з копалень за допомогою електричного струму); і 1) галузь металургії, що використовує електроенергію для одержання металів і сплавів; 2) галузь науки, що займається вивченням одержання металів і сплавів за допомогою електричної енергії (там само, с. 260).

Сьогодні вже не вживають: *електрокультура* (вироснування рослин за допомогою світла: підвищення врожайності через дію на ґрунт струмом); *електрокуція* (покарання на електричному кріслі) й ін. Натомість з'явилися медичні терміни *електрокоагуляція*, *електронаркоз*, *електромограма* тощо, технічні – *електромобіль*, *електроміст*, *електролічильник* тощо.

Компонент легко сполучається з іншими блоками (одним: *електрометр* (*метрія*); *електроскоп*, *електротермія*; *електрофон*; двома: *електрогастрографія*; *електрофізіологія*; *електрокардіографія*; *електрокардіограма* та запозиченими основами: г р е ц ь к и м и: *електроавтомат(ика)*; *електроакустика*; *електроаналіз*; *електродинаміка*; *електродіагностика*; *електродіаліз*; *електроенергія*; *електромагніт*; *електронаркоз*; *електрооптика*; *електроорган*; л а т и н с ь к и м и: *електроарматура*, *електро(омні)бус*; *електроерозія*; *електрокоагуляція*; *електромобіль*; *електростанція*; *електростимулятор*; н і м е ц ь к и м и: *електродомкрат*; *електролампа*; ф р а н ц у з ь к и м и: *електроізоляція*; *електротабло*; *електрошок*; а н г л і й с ь к и м и: *електрокар*; *електротельфер*; *електротрал*.

Наявне поєднання компонента *електро-* і з н а ц і о н а л ь н и м и основами: *електровізок*, *електродвигун*, *електрозварювання*; *електроіскровий*, *електролічильник*, *електролічильний*; *електрообігрівання*; *електроозброєність*, *електрооснащеність*, *електропастух*, *електропередача*, *електропила*, *електропилка*, *електропіч*, *електропług*, *електропоїзд*, *електросітка* тощо.

Усього виявлено 356 термінів, із них 320 іменників, 33 прикметники *електроакустичний*, *електровозний*, *електровозобудівний*, *електродинамічний*, *електрозварювальний*, *електроізоляційний*, *електроіскровий*, *електрокабельний*, *електрокардіографічний*, *електроконтактний*, *електроламповий*, *електролітичний*, *електролітний*, *електролічильний*, *електромагнітний*, *електрометалургійний*, *електрометалургічний*, *електрометричний*, *електромеханічний*, *електроповітряний*, *електромонтажний*, *електронегативний*, *електронний*, *електропобутовий*, *електропозитивний*, *електропровідний*, *електропідіймальний*, *електрорушійний*, *електросиловий*, *електростатичний*, *електротехнічний*, *електрохімічний*, *електрошлаковий* і 3 дієслова (*електризувати*, *електризуватися*, *електрифікувати*).

Слов'янські мови також мають у своєму мовному арсеналі слова з МКК *електро-*. Порівняймо в польській: *elektrowoz*, *elektromotoryczny*, *elektrodynamika*, *elektrometryczny*, *elektrokardiograf*, *elektromagnes*, *elektrometr*, *elektromechanik*, *elektromonter*, *elektrotechnik*, *elektrostatyka*, *elektroterapia* та інші. Однак деякі утворення на *електро-* передають у польській мові словосполученням на зразок *електродвигун* – *silnik elektryczny*, *електрокомбайн* – *kombajn elektryczny*, *електролікування* – *leczenie elektrycznoscia*, *електромотор* – *motor elektryczny*, а ще інші замінюють суто національними відповідниками, напр.: *електролампа* – *żarówka*, *електрохолодильник* – *lodowka*. Чеська мова фіксує такі

лексеми: *elektrostalater, elektrokardiogram, elektrolecba, elektrolux, elektrolysa, elektrolyt, elektroměr* (електролічильник), *elektromonter, elektromotor, elektrotechnik*.

П. Штепа до слів з компонентом *електро-* подає національні відповідники, не відкидаючи самого компонента. Порівняймо: *електроенергія* – електросила, електроснага, електропотужність; *електрокуція* – електрострата; *електрометалургія* – електрогамарство; *електромонтаж* – електро-складка, *електромотор* – електрорушійка, *електронасос* – електросмок, *електропозитивний* – електрододатний; *електростанція* – електровня, *електроутюг* – праска (електрична) [17, с. 102]. У М. Вакуленка знаходимо: *електрод* – плашка, *електронеїтральність* – зарядобайдужість, **рівнозарядність, однакозарядність, знеснаженість**; *електрострикція* – електророзтяг (електророзтяг), зарядорозтяг [3, с. 231–232].

Висновки. Слова на *електро-* це терміни загальнонаукові, технічних галузей, медицини, хоч деякі з них увійшли до нашого побуту: *електрогрїлка, електрокавомолка, електрокалорифер, електролампа, електронїдлогонатирач, електроплита, електропраска, електропорохотяг, електрохолодильник* тощо. Ці слова мають широкий спектр застосування – фізичні, хімічні, технічні науки, медицина, спорт, мистецтво, побут. Значна кількість їх належить до міжгалузевого значення, тобто є загальнонауковими.

1. Азарова Л. Є. Слововірний потенціал компонентів інішомовного походження у творенні композитних науково-технічних термінів [Електронний ресурс] / Л. Є. Азарова, Г. В. Кухарчук // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2011. – № 2. – С. 28–31. 2. Бойків І., Ізюмов. О., Калнишевський Г., Трохименко М. Словник чужомовних слів / за ред. О. Бадаана-Яворенка. – К., Х. : УРЕ, 1932. – 532 с. 3. Вакуленко М. Російсько-український словник фізичної термінології / М. Вакуленко ; за ред. О. В. Вакуленка. – К., 1996. – 235 с. 4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / укл. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2001. – 1440 с. 5. Голоскевич Г. Правописний словник. – Лондон, 1977. – 451 с. 6. Городенская Е. Г. Аффиксоиды украинского языка // Проблемы статуса деривационных формантов. – Владивосток : ДВО АН СССР, 1989. – С. 86–94. 7. Етимологічний словник української мови : у 7 т. / за ред. О. Мельничука. – К. : Наук. думка, 1982. – 2003. – Т. 1–4. 8. Карпіловська Є. А. Конструювання складних словотвірних одиниць / Є. А. Карпіловська. – К. : Наук. думка., 1990. – 156 с. 9. Кишеневий словник чужомовних слів із поясненням їхнього значення / Уложили : Р. Борис і С. Корбут. – Львів : Вид-во «Дешева книжка», 1937. – 287 с. 10. Клименко Н. Ф., Динаміка словникового складу сучасної української мови на тлі міжслов'янських паралелей / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. І. Даниленко // Мовознавство. – 2003. – № 2–3. – С. 96–111. 11. Козак Л. В. Роль запозичень у становленні української технічної термінології [Електронний ресурс] / Л. В. Козак // Гуманізм та освіта: ІХ МНПК 2008 : електронне наук. вид. – Режим доступу: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Kozak.php>. 12. Пацера Л. В. Сложные образования с компонентом электро- в языке советской печати (50–70 гг.) // Вісник Львів. ун-ту. Серія філол. – 1982 р. – Вип. 12. – С. 44–49. 13. Російсько-український технічний словник / укл. : М. М. Матійко, О. М. Матійко. – К. : Держтехвидав, 1961. – 648 с. 14. Словник інішомовних слів / за ред. О. С. Мельничука. – К. : Гол. ред. УРЕ., 1977. – 775 с. 15. Скалозуб О. Словник чужомовних слів, виразів і приповідок, що вживаються в українській мові / О. Скалозуб – Коломия : Вид-во «Рекорд», 1933. – 480 с. 16. Словник української мови : в 11 т. / АН УРСР, Ін-т мовознавства ; за ред. І. К. Білодіда. – К. : Наук. думка, 1970–1980. 17. Штепа П. Словник чужослів / П. Штепа. – Торонто : Вид. Й. Гладун і сини, 1977. – 452 с.